

Titulli i lëndës: GJUHË SHQIPE I

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë
Titulli i lëndës:	Gjuhë shqipe I
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i I-rë Semestri i I-rë
Numri i orëve në javë:	2+2
Kreditë ECTS:	5 ECTS
Koha / Vendi:	E hënë 8:30-10:00; 10:15-11:45 Salla: 32
Mësimdhënësi:	Haki Hysenaj
Të dhënat kontaktuese:	Zyra nr.82. Tel: 044 125 005 E-mail: h_hysenaj@hotmail.com Këshillimet me studentë: e hënë:11:00-12:00, e premte:11:00-12:00
Përshkrimi i lëndës:	Studentët do të njihen me konceptet themelore të morfologjisë si disiplinë e gramatikës, duke filluar nga koncepti i morfemës dhe struktura e fjalës, pastaj mënyrat dhe tipat e fjalëformimit e duke vazhduar me kategoritë leksiko-gramatikore. Në kuadër të klasave të fjalëve studentët do të njihen me procedurën e analizës së tërësishme morfologjike të fjalës, ku përfshihen grupet leksiko-gramatikore, kategoritë gramatikore, tipi i lakimit, për të përfunduar me motivimin ose prejardhjen e fjalës

Qëllimet e lëndës:

Përvetësimi i lëndës dhe aftësimi i studentëve për ta zbatuar atë edhe praktikisht.

Rezultatet e pritshme të nxënies:

Pas përfundimit të këtij kursi studentët do të jenë në gjendje:

- Të flasin dhe të shkruajnë rrjedhshëm gjuhën standarde shqipe.
- Të aftësohen për t'i dalluar klasat e fjalëve si dhe funksionet e tyre.
- Të aftësohen për të bërë analizë morfemore dhe analizën fjalëformuese të fjalëve si dhe analizën tërësore morfologjike të fjalëve
- Të aftësohen për të dalluar konceptet e morfologjisë së gjuhës shqipe, duke bërë krahasime me gjegjëset e tyre në gjuhën gjermane.
- Të aftësohen për të bërë punë të suksesshme në procesin e mësimdhënies, duke bërë përjasjen midis sistemeve morfologjike të gjuhëve orientale dhe atij të gjuhës shqipe.
- Të përdorin gjatë ligjërimit fjalën shqipe në vend të fjalës së huaj.

Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me rezultatet e nxënies së studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	22.5
Teori/Punë në laborator/Ushtrime	2	15	22.5
Punë praktike			
Përgatitje për test intermediar			
Konsultime me mësimdhënësin	10 min.	15	2.5
Puna në terren			
Testi, punimi i seminarit	10	1	10
Detyrë shtëpie	2	15	22.5
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	2	15	22.5
Përgatitja për provimin final	10	2	20
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	1	1	2
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			124.5:25=4.98 5 ECTS
Metodat e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtrime, punime seminari, detyra shtëpie, debate për çështje të ndryshme lidhur me morfologjinë; hartimi i një fjalorthi bashkë me studentët me titull: “Fjala shqipe në vend të fjalës së huaj”, ku do të përfshihen fjalët e huaja të panevojshme që po përdoren sot kudo. Përballë këtyre fjalëve do të jepen gjegjëset e tyre në shqip. Puna rreth këtij fjalorthi do të vazhdojë gjatë tërë semestrit dhe do të jetë detyrë e përhershme e studentëve për të sjellë sa më shumë fjalë.		
Metodat e vlerësimit:	Vlerësimi i parë: 15% Vlerësimi i dytë: 15 % Detyrat dhe punimet e seminareve: 10 % Vijimi i rregullt: 5 % Provimi final 55 % Gjithsej: 100 % Provimi mbahet me test dhe plotësohet edhe me gojë		
Literatura primare:	Ali Jashari, Flutura Çitaku, Morfologjia e zbatuar, Zero Print, Prishtinë, 2014.		

Literatura shtesë:	<p>ASHRSH, Gramatika e gjuhës shqipe, I, Tiranë, 1995 .</p> <p>Bahri Beci, Gramatika e gjuhës shqipe për të gjithë, EDFa, Tiranë, 2004.</p> <p>Bahri Beci, Gramatika e gjuhës shqipe (për mësimdhënësit e gjuhës shqipe) Prishtinë, 1998;</p> <p>M. Çeliku, M. Karapinjolli, R. Stringa: Gramatika praktike e gjuhës shqipe, Tiranë, 2004. Mehmet Çeliku, Çështje të shqipes letrare, Tiranë, 2001. ASHRSH; Për pastërtinë e gjuhës shqipe, Tiranë, 1998.</p> <p>Gjovalin Shkurtaç, Si të shkruajmë shqip, Tiranë , 2008</p> <p>IAP, Drejtshkrimi i gjuhës shqipe, Prishtinë, 1974 ASHRSH, Fjalori drejtshkrimor i gjuhës shqipe, Tiranë, 1976</p> <p>Fjalorë të gjuhës shqipe(1980, 1984, 2002, 2006)</p> <p>Revistat: Studime filologjike dhe Gjuha jonë(Tiranë);Gjurmime albanologjike, Gjuha shqipe, Filologji (Prishtinë), etj.</p> <p>Z. Kadriu- L. Latifi, Morfologjia e gjuhës së sotme shqipe(tekst ushtrimesh), Tetovë, 2008</p> <p>Vepra letrare, fragmentet e të cilave do të përdoren për ushtrime Të dhëna nga interneti.</p>
--------------------	---

Hartimi i planit mësimor	
Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Njohuri të përgjithshme për morfologjinë Objekti i morfologjisë dhe lidhjet e morfologjisë me disiplinat e tjera Kuptimet gramatikore dhe format gramatikore Pjesët e ligjëratës
Java 2:	Struktura morfologjike e fjalës dhe tipat e fjalëformimit Fjala dhe morfema Llojet e morfemave Temat e fjalës Analiza morfemore dhe analiza fjalëformuese Fjalë të parme dhe fjalë jo të parme Mënyrat e formimit të fjalëve në gjuhën shqipe
Java 3:	Emri Njohuri të përgjithshme Grupet leksiko-gramatikore të emrave Kategoria gramatikore e gjinisë Kategoria gramatikore e numrit
Java 4:	Kategoria gramatikore e rasës Kategoria gramatikore e shquarsisë dhe e pashquarsisë Tipat e lakimit Formimi i emrave
Java 5:	Mbiemri

	<p>Njohuri të përgjithshme Klasifikimi i mbiemrave Kategoritë gramatikore të mbiemrit Gjinia Numri Lakimi i mbiemrit Shkallët e mbiemrit Formimi i mbiemrave</p>
Java 6:	<p>Numërori Njohuri të përgjithshme Numërorët themelorë Veçoritë strukturore e morfologjike të numërorëve themelorë Thyesat</p>
Java 7:	<p>Përemri Njohuri të përgjithshme për përemrat Klasifikimi i përemrave Përemrat vetorë Lakimi i përemrave vetorë Trajtat e shkurtra dhe trajtat e shkurtra të bashkuara Vendi dhe përdorimi i trajtave të shkurtra Përemri vetvetor</p>
Java 8:	<p>Folja Njohuri të përgjithshme për foljen Klasifikimi i foljeve sipas funksionit dhe kuptimit Foljet ndihmëse Foljet gjysmëndihmëse Foljet kalimtare dhe jokalimtare</p>
Java 9:	<p>Kategoritë gramatikore të foljes-veta dhe numri Kategoria gramatikore e mënyrës Kategoria gramatikore e kohës Kategoria gramatikore e diatezës</p>
Java 10:	<p>Zgjedhimi i foljeve (ndarja në zgjedhime: I, II, III) Foljet e parregullta Format e pashtjelluara Zgjedhimi vepror Zgjedhimi jovepror Formimi i foljeve</p>
Java 11:	<p>Ndajfolja Njohuri të përgjithshme për ndajfoljet Klasifikimi i ndajfoljeve sipas kuptimit Shkallët e ndajfoljeve Formimi i ndajfoljeve</p>
Java 12:	<p>Parafjala Njohuri të përgjithshme për parafjalët Klasifikimi i parafjalëve sipas prejardhjes dhe strukturës morfologjike</p>

	Klasifikimi i parafjalëve sipas kriterit sintaksor dhe kuptimet kryesore të tyre Përdorimi i parafjalëve gjatë ligjërimit
Java 13:	Lidhëzat Njohuri të përgjithshme për lidhëzat Klasifikimi i lidhëzave sipas prejardhjes Klasifikimi i lidhëzave sipas funksionit sintaksor
Java 14:	Lidhëzat Njohuri të përgjithshme për lidhëzat Klasifikimi i lidhëzave sipas prejardhjes Klasifikimi i lidhëzave sipas funksionit sintaksor
Java 15:	Pjesëzat dhe pasthirrat Njohuri të përgjithshme për pjesëzat Vendi dhe theksimi i pjesëzave Klasifikimi i pjesëzave sipas strukturës dhe fjalëformimit Klasifikimi i pjesëzave sipas domethënies Pasthirrat dhe klasifikimi i tyre sipas prejardhjes dhe domethënies Tingullimitimet(onomatopetë) Fjalë me më shumë funksione gramatikore

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

- Vijimi i rregullt i studentëve në ligjërata.
- Përbushja e detyrimeve sipas kriterëve të mbarëvajtjes së procesit mësimor.
- Respektimi i institucionit arsimor.